ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Циклова комісія правових фундаментальних та професійно-практичних дисциплін

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СІМЕЙНЕ ПРАВО»

для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальність 081 Право
освітня програма Право

Полтава 2021

Програма навчальної дисципліни *«Сімейне право»* для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 081 Право.

РОЗРОБНИК: Тетяна ХУДОЛІЙ викладач, спеціаліст ІІ категорії.

Програму затверджено на засіданні циклової комісії правових фундаментальних та професійно-практичних дисциплін
Протокол від «___» _____ 2021 року № 1

Голова циклової комісії
_____ Олена ШАЙХАЄВА

Програму погоджено із заступником директора з навчально – виховної роботи
_____ Алла ДИКАНЬ

«_____»_____ 2021р.

1. ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Сімейне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки спеціальності 081 Право.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність шлюбно-сімейних відносин, які складаються у сім'ї між чоловіком та дружиною, батьками і дітьми, іншими особами, які пов'язані між собою відносинами родинності або відносинами щодо виховання дітей.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення дисципліни «Сімейне право» базується на знаннях, отриманих при вивченні навчальних дисциплін «Цивільне право України», «Цивільне процесуальне право України».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1.Метою викладання навчальної дисципліни «Сімейне право» є оволодіння знаннями і уміннями з питань формування правовідносин між подружжям, дітьми та родичами тощо.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Сімейне право» є засвоєння нормативного матеріалу, закріпленого системою актів вітчизняного сімейного законодавства, міжнародних договорів, актів вищих судових інстанцій; формування навичок прийняття рішень та опанування логікою розв'язання ситуативних завдань з аргументацією висновків у сімейних справах а також складання процесуальних документів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми у здобувачів вищої освіти має бути сформовані наступні елементи компетентності:

знання:

– системи сімейного права, його основних інститутів та джерел;

– з міст цивільного та сімейного законодавства а також нормативно-правових актів;

– основні категорії, поняття сімейного права;

– системи доктринальних, загальновизнаних суджень про закони.

вміння:

– оцінювати сімейні спори тільки позиції сімейного законодавства та діяти згідно чинного законодавства;

– правильно застосовувати норми цивільного та сімейного законодавства;

– формування системи теоретичних знань та оволодіння практичними навичками і вміннями у сфері сімейних відносин між подружжям, батьками та дітьми, іншими членами сім'ї та родичами для застосування сімейно-правових норм у майбутній професійній діяльності;

– вирішувати правові задачі;

– застосовувати метод правового аналізу, оперувати юридичнимипоняттями та категоріями;

– аналізувати і вирішувати юридичні проблеми у сфері сімейних правовідносин;

– логічно грамотно висловлювати точку зору з питань застосування законодавства, що регулює сімейні правовідносини.

способи мислення:

– формування суджень – форми мислиннєвого відображення об'єктивної дійсності, яка полягає у ствердженнях наявності або відсутності ознак, властивостей або відносин у сфері сімейного права;

– пропонування міркувань – низки пов'язаних суджень, спрямованих на те, щоб з'ясувати істинність якої-небудь думки у сфері сімейного права;

– створення умовиводів – виведення з одного або декількох суджень у сфері сімейного права нового;

– генерування понять – пізнання сутності предметів і явищ у межах юридичної науки в їх істотних зв'язках та відносинах, узагальнення їх істотних ознак.

професійні, світоглядні і громадянські якості:

– високий рівень оперування професійною юридичною термінологією;

– здатність використовувати правові знання, вміння та навички в професійній діяльності;

– готовність до правового самовиховання впродовж життя;

– спроможність концентрувати та ефективно використовувати для вирішення нестандартних задач професійної діяльності знання і вміння у сфері права;

– здатність виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами;

– глибока переконаність у необхідності правомірної поведінки, усвідомлення цінності права та іншої людини;

– сформованість поваги до права як цінності громадянського суспільства, високого рівня правової культури і правосвідомості.

морально-етичні цінності:

– сформувати уявлення про моральні цінності людини;

– здатність висловлювати своє судження про роль і значущість моральних цінностей у житті людини;

– формувати вміння аналізувати мотиви та вчинки людей, моделювати та розв'язувати ситуації, пов'язані з виконанням обов'язків у колективі;

– розвивати почуття відповідальності за свій вибір та наслідки вчинків;

– виховувати самостійність, волю, моральність.

Основні загальні та фахові компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у професійній діяльності у стандартних та не стандартний ситуаціях.

ЗК 5. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.

ЗК 7. Здатність адаптуватися до нових ситуацій і умов

ЗК. 9. Уміння працювати як самостійно, так і в команді.

ЗК 10. Здатність приймати неупереджені, вмотивовані рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність.

ЗК 12. Навички використання інформаційних технологій, баз даних та збору інформації із різних джерел.

ФК 4. Знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права як: конституційне право, адміністративне право, цивільне та сімейне право, трудове право, кримінальне право, а також адміністративний процес, цивільний процес та кримінальний процес.

ФК 6. Уміння визначати юридичну силу та межі чинності нормативно-правових актів.

ФК 8. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ФК 10. Уміння самостійно розробляти проекти процесуальних документів у сфері цивільного, господарського, адміністративного та кримінального права.

ФК 13. Знання структури та стандартів правничої професії, а також її ролі у суспільстві.

ФК 14. Уміння діяти у дусі поваги до юридичної професії.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Формування компетенцій, знань пізнавального та світоглядного значення, вмінь і навичок самостійного мислення та викладу своїх думок у процесі спілкування, у ході вирішення професійних завдань.

ПРН 5. Набуття необхідних навичок застосування на практиці актів національного та міжнародного права у сфері захисту прав людини.

ПРН 20. Формування системи знань про основні види процесуальних рішень і документування у цивільному, адміністративному, господарському та кримінальному процесах; вироблення навичок самостійного вивчення матеріалів справи, прийняття рішень і грамотного складання процесуальних документів; опанування методологією застосування теоретичних знань процесуального законодавства до конкретних життєвих фактів і ситуацій.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сімейне право як галузь приватного права

Поняття сім'ї. Право на сім'ю. Поняття, предмет та метод сімейного права як галузі приватного права. Принципи сімейного права. Державне регулювання сімейних правовідносин. Аналогія в сімейному праві. Сімейні правовідносин. Підстави їх виникнення, зміни та припинення. Захист сімейних прав та законних інтересів.

Тема 2. Загальні положення про шлюб

Поняття шлюбу та його правова природа. Державна реєстрація шлюбу. Умови та порядок укладення шлюбу. Необхідні документи для реєстрації шлюбу в органах ДРАЦС. Строки та місце реєстрації шлюбу. Шлюб за добу. Проживання однією сім'єю без укладення шлюбу. Укладення шлюбу з іноземцем (в т.ч. укладення шлюбу на території іншої країни та його подальша легалізація в Україні). Укладення шлюбу в лікарні, у місцях відбування покарання та СІЗО тощо. Режим окремого проживання подружжя (сепарація).

Тема 3. Шлюбний договір

Поняття шлюбного договору: його загальна характеристика. Право на укладення шлюбного договору. Зміст шлюбного договору . Форма шлюбного договору. Початок дії та строк дії шлюбного договору. Визначення у шлюбному договорі правового режиму майна. Зміна умов шлюбного договору. Право на відмову від шлюбного договору. Розірвання шлюбного договору.

Тема 4. Недійсність шлюбу. Фіктивний шлюб

Поняття недійсності шлюбу, його правові підстави. Порядок визнання шлюбу недійсним. Наслідки визнання шлюбу недійсним. Фіктивний шлюб: поняття та ознаки.

Тема 5. Припинення шлюбу

Поняття та підстави припинення шлюбу. Припинення шлюбу шляхом добровільного розірвання. Судовий порядок припинення шлюбу. Правові наслідки розірвання шлюбу (прізвища, проживання колишнього подружжя, визначення місця проживання дитини). Підстави поновлення розірваного шлюбу.

Тема 6. Аліменти в сімейному праві

Право власності на аліменти. Підстави стягнення аліментів на неповнолітніх та повнолітніх дітей. Порядки стягнення аліментів в Україні: переваги та недоліки. Добровільна сплата аліментів. Примусове стягнення аліментів: позовне та наказове провадження. Розмір аліментів та порядок його зміни. Право одного з подружжя на утримання. Право на утримання після розірвання шлюбу. Способи надання утримання одному з подружжя. Договір подружжя про надання утримання. Час, протягом якого сплачуються аліменти одному з подружжя. Визначення розміру аліментів одному з подружжя за рішенням суду. Припинення права одного з подружжя на утримання. Позбавлення права на утримання або обмеження його строком.

Тема 7. Права і обов'язки батьків і дітей

Права та обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дитини. Права батьків по захисту дитини. Права батьків і дітей на майно. Обов'язок батьків утримувати дитину та способи його виконання. Обов'язок батьків утримувати повнолітніх дітей. Обов'язок дітей утримувати батьків та його виконання.

Тема 8. Влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Поняття усиновлення, його суб'єкти і умови. Опіка та піклування над дітьми. Прийомна сім'я. Договір про патронат. Згода дитини на проживання у сім'ї патронатного вихователя. Плата за виховання дитини. Обов'язки патронатного вихователя. Припинення договору про патронат. Прийомна сім'я. Прийомні батьки. Прийомні діти. Створення прийомної сім'ї. Дитячий будинок сімейного типу. Батьки-вихователі дитячого будинку сімейного типу. Вихованці дитячого будинку сімейного типу. Створення дитячого будинку сімейного типу. Діти, над якими встановлюється опіка, піклування. Особа, яка може бути опікуном, піклувальником дитини. Опіка та піклування над дитиною, яка проживає у закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі. Права дитини, над якою встановлено опіку або піклування. Права та обов'язки опікуна, піклувальника щодо дитини. Припинення опіки, піклування над дитиною.

Тема 9. Насильство в сім'ї.

Поняття, види та ознаки насильства в сім'ї. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство та примушування до вступу в шлюб (ст. 126-1 КК України, ст. 151-2 КК України). Останні зміни до законодавства по запобіганню злочинів проти статевої свободи.

Тема 10. Міжнародний захист прав дітей.

Міжнародний захист прав дітей: історичний аспект. Міжнародні організації, які займаються захистом прав дітей. Рада Європи в механізмі захисту прав дітей. Європейська фундація прав людини в механізмі захисту прав дітей. ЮНІСЕФ в механізмі захисту прав дітей. Протидія дитячому рабству, експлуатації та торгівлі дітьми. Україна в процесі протидії торгівлі людьми. Відповідальність за злочини, вчинені проти дітей.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА РЕСУРСИ ДО ВСІХ ТЕМ

НОРМАТИВНІ АКТИ:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. No 294к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. No 30. Ст. 141.

2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. Організація Об'єднаних Націй. Офіційний Вісник України. 2008. No 93. Ст. 3103.

3. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989 р. Організація Об'єднаних Націй. Зібрання чинних міжнародних договорів України. 1990. No 1. Ст. 205.

4. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 р. Організація Об'єднаних Націй. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

5. Конвенція про правову допомогу і відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 22.01.1993 р. Співдружність Незалежних Держав. Офіційний вісник України. 2005. No 44. Ст. 2824.

6. Конвенція про стягнення аліментів за кордоном від 20.06.1956 р. Організація Об'єднаних Націй. Офіційний вісник України. 2010. No 45. Ст. 1496.

7. Конвенція про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання від 02.10.1973 р. Організація Об'єднаних Націй. Офіційний вісник України. 2010. No 45. Ст. 1496.

8. Конвенція про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів захисту дітей від 19.10.1996 р. Гаазька конференція з міжнародного приватного права. Офіційний вісник України. 2006. No 40. Ст. 2659.

9. Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25.01.1996 р. Рада Європи. Офіційний вісник України. 2007. No 91. Ст. 3355.

10. Конвенція про контакт з дітьми від 15.05.2003 р. ETS N 192. Рада Європи. Офіційний вісник України. 2007. No 91. Ст. 2723.

11. Європейська конвенція про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми від 20.05.1980 р. Рада Європи. Офіційний вісник України. 2008. No 24. Ст. 724.

12. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. No 2947-III. Відомості Верховної Ради України. 2002. No 21-22. Ст. 135.

13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. No 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. No 40-44. Ст. 356.

14. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. No 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. No 40-42. Ст. 492.

15. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 р. No 2866-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. No 52. Ст. 561.

16. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 р. No 2402-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. No 30. Ст. 142.

17. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. No 3425-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. No 39. Ст. 383.

18. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 р. No 2398- VI. Голос України. 2010. No 137.

19. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20.11.2003 р. No 1296-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. No 14. Ст. 192.

20. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. No 1382. Відомості Верховної Ради України. 2004. No 15. Ст.

21. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: Закон України від 13.01.2005 р. No 2342-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. No 6. Ст. 147.

22. Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей: Закон України від 02.06.2005 р. No 2623-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. No 26. Ст. 354.

23. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. No 2229-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. No 5. Ст. 35.

24. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. No 1404-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. No 30. Ст. 542.

25. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Служби безпеки України, Державного комітету нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України, Міністерства фінансів України щодо офіційного тлумачення положень пункту 6 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», частин четвертої і п’ятої статті 22 Закону України «Про міліцію» та частини шостої статті 22 Закону України «Про пожежну безпеку» (справа про офіційне

тлумачення терміна «член сім'ї») від 03.06.1999 р. 5-рп/99. Офіційний вісник України. 1999. No 24. Ст. 1122.

26. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень частини 1 статті 4 Цивільного процесуального кодексу України (справа про охоронюваний законом інтерес) від 01.12.2004 р. No 18-рп/2004. Офіційний вісник України. 2004. No 50. Ст. 3288.

27. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення частини другої статті 211 Сімейного кодексу України (справа про різницю у віці між усиновлювачем та дитиною) від 03.02.2009 р. N 3- рп/2009. Офіційний вісник України. 2009. No 11. Ст. 341.

28. Про затвердження Порядку здійснення добровільного медичного обстеження наречених: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2002 р. No 1740. Офіційний вісник України. 2002. No 47. Ст. 2128.

29. Про затвердження Порядку розгляду заяв про зміну імені (прізвища, власне імені, по батькові) фізичної особи: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2007 р. No 915 // Офіційний вісник України. 2007. No 52. Ст. 2115.

30. Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 р. No 564. Офіційний вісник України. 2002. No 18. Ст. 925.

31. Про затвердження Положення про прийомну сім'ю: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 р. No 565. Офіційний вісник України. 2002. No 18. Ст. 926.

32. Про затвердження Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. No 866. Офіційний вісник України. 2008. No 76. Ст. 2561.

33. Про затвердження Типового положення про комісію з питань захисту прав дитини: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. No 866. Офіційний вісник України. 2008. No 76. Ст. 2561.

34. Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.2008 р. No 905. Офіційний вісник України. 2008. No 79. Ст. 2660.

35. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2007 року N 1064 // Офіційний Вісник України. – 2007. – N 65. – Ст. 2516.

36. Про затвердження Переліку захворювань, за наявності яких особа не може бути усиновлювачем: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.08.2008 року N 479 // Офіційний Вісник України. – 2008. – N 82. – Ст. 2784.

37. Про затвердження Переліку захворювань, які дають право на усиновлення хворих дітей без дотримання строків перебування на обліку в центральному органі виконавчої влади, до повноважень якого належать питання усиновлення та захисту прав дітей, а також до досягнення дитиною п'яти років: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2011 р. No 973. Офіційний вісник України. 2012. No 19. Ст. 89.

38. Про затвердження Порядку вибуття дітей із закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, й соціального захисту дітей, до сімейних форм виховання: Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2007 р. No 302/80/49. Офіційний вісник України. 2007. No 17. Ст. 685.

39. Про затвердження Типового положення про будинок дитини: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18.05.1998 р. No 123. Офіційний вісник України. 1998. No 23. Ст. 866.

40. Про затвердження Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи - інтернати для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування: Наказ Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України від 10.09.2012 р. No 995/557. Офіційний вісник України. 2012. No 76. Ст. 187.

41. Про порядок та умови прийому громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які бажають усиновити дитину в Україні, для подання ними справ: Наказ Міністерства соціальної політики від 17.11.2011 р. No 445. Офіційний вісник України. 2011. No 97. Ст. 183.

42. Про затвердження Правил державної реєстрації актів громадянського стану в Україні: Наказ Міністерства юстиції України від 18.10.2000 р. No 52/5. Офіційний вісник України. 2000. No 42. Ст. 205.

43. Про затвердження Правил внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання: Наказ Міністерства юстиції України від 12.01.2011 р. No 96/5. Офіційний вісник України. 2011. No 4 Т. 2. Ст. 939.

44. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. No 296/5. Офіційний вісник України. 2012. No 17. Ст. 66

45. Про затвердження Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України: Наказ

Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України від 27.12.2004 р. No 142/5/310. Офіційний вісник України. 2004. No 52. Ст. 3492.

46. Про Перелік видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.02.1993 р. No 146. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/146-93-%D0%BF.

47. Про затвердження Порядку стягнення аліментів на дитину (дітей) у разі виїзду одного з батьків для постійного проживання в іноземній державі, з якою не укладено договір про подання правової допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 р. No 1203. Офіційний вісник України. 2002. No 34. Ст. 1599.

48. Про затвердження Правил опіки та піклування: Наказ Державного комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства освіти України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України від 26.05.1999 р. No 34/166/131/88. Офіційний Вісник України. 1999. No 26. Ст. 1252.

СУДОВА ПРАКТИКА:

49. Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15.05.2006 р. No 3. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-06.

50. Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських прав : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.03.2007 р. No 3. Вісник Верховного Суду України. 2007. No 5. С. 7.

51. Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 21.12.2007 р. No 11. Вісник Верховного Суду України. 2008. No 1. С. 5.

ЛІТЕРАТУРА:

52. Гузь Л.Є. Захист прав та інтересів дітей (правовий аспект). Х. : Фактор, 2011. 464 с.

53. Гуменюк О.І. Особисті немайнові права, що забезпечують індивідуалізацію учасників цивільних правовідносин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. К., 2011. 20 с.

54. Давидова Н.О. Інституту шлюбу в американському праві. Форум права. 2012. No 1. 228-233.

55. Кохановська О. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи як уособлення захисту прав і основних свобод людини

в сучасній Україні. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Юридичні науки. 2011. No 86. С. 7-10.

56. Круглова О.О. Обов'язкова вакцинація: порушення особистих немайнових прав фізичної особи. Форум права. 2011. No 1. С. 537-541.

57. Менджул М.В. Надання права на шлюб особам, що не досягли шлюбного віку: окремі проблеми. Вісник Вищої ради юстиції. 2013. No 2 (14). С. 149-157.

58. Менджул М.В. До проблеми принципу рівності в правовому регулюванні сімейних відносин. Закарпатські правові читання : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (м. Ужгород, 25- 26 квітня 2013 р.). Ужгород, 2013. С. 243-245.

59. Менджул М.В. Порядок усиновлення іноземцями дитини, яка є громадянином України: окремі проблеми. Порівняльно-аналітичне право. 2014. No 1. С. 91-94.

60. Менджул М.В. Виконання обов'язку по утриманню інших членів сім'ї та родичів в Україні. Від громадянського суспільства – до правової держави : матеріали X Міжнародної наукової Інтернет-конференції студентів та молодих вчених (м. Харків, 25 квітня 2014 р.). Харків, 2014. С. 217-221.

61. Менджул М.В. Порядок розірвання шлюбу з іноземними громадянами в Україні: окремі аспекти. Закарпатські правові читання : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (м. Ужгород, 25-27 квітня 2014 р.). Ужгород, 2014. Т. 2. С. 112-117.

62. Міненкова Н. О. Усиновлення в Україні. Порядок. Процедура. Судова практика / за ред. Н. О. Міненкової, О.П. Печеного. Х., 2012. 80 с.

63. Надьон В. В. Обов'язки подружжя, що виникають при укладені правочину (договору). Ефективність норм права. Зб. наук. праць: матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф. (17 лист. 2016 р. м. Київ. Київ. 2016. С. 320-324.

64. Надьон В. В. Обов'язки подружжя, що виникають з приводу спільної сумісної власності. Проблеми законності. Вип. 132. 2016. С. 46-55.

65. Надьон В. В. Аналіз статті 65 Сімейного кодексу України. Актуальні проблеми приватного права: матер. наук.-практ. конф. присвяч.. 94-й річниці з дня народження д-ра юрид. наук, проф., член-кор. АН УРСР В. П. Маслова (19 лют. 2016 р., м. Харків). Харків: Право, 2016. С. 125-128.

66. Надьон В. В. Правові наслідки укладення договору одним із подружжя без належної згоди другого. Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав: матер. наук.-практ. конф. Х., 2018. С. 73-78.

67. Надьон В. В. Укладення договору одним із подружжя без належної згоди другого. Вісник південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2019. No 18. С. 51-58.

68. Надьон В. В. Розпорядження майном одним із подружжя, що є об'єктом права спільної сумісної власності. Спогади про Людину, Вченого, Науковця (до 60-річчя від Дня народження професора Ірини Володимирівни Жилінкової) /за заг. ред. Р. О. Стефанчука. Харків: Право, 2019. С. 157-165.

69. Попов Г.В. Діяльність органів прокуратури у сфері захисту прав дітей : монографія. К. : Алерта, 2012. 166 с.

70. Посикалюк О.О. Особисті немайнові права фізичних осіб в романській, германській, англо- американській системах приватного права : монографія. К. : НДІ приват. права і підприємництва НАПрН України, 2011. 204 с.

71. Пунда О.О. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування людини, у цивільному праві України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03. О., 2011. 39 с.

72. Сімейне право : підручник / за заг. ред. В.І. Борисової, І.В : 4-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2012. 320 с.

73. Сімейне право України: підручник / за заг. ред. Т.В. Боднар та О.В. Дзера. К.: Юрінком Інтер, 2016. 520 с.

74. Сімейне право : підручник / за заг. ред. В.А. Кройтора та В.Ю. Євко ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. 512 с.

75. Сімейне право України : підручник / за ред. С.Б. Булеци, В.Г. Фазикоша. К. : Знання, 2015. 375 с.

76. Цивільне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл. : у 2 т. / за ред. проф. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. Х. : Право, 2011. Т. 2. 815 с.

77. Шимон С.І. Сімейне право : навч. посіб. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 260 с.

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Залік.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Усні відповіді, реферати, презентації, доповіді, опитування.